

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudce Mgr. Marka Zimy a soudkyně JUDr. Jitky Hroudové ve věci

žalobce: **Ing. X**
bytem X
zastoupený advokátkou JUDr. Alicí Hejzlarovou, LL.M., MBA
sídlem Žitná 1575/49, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo obrany, odbor sociálního zabezpečení**
sídlem Molákova 576/11, 186 00 Praha 8

o žalobě proti rozhodnutí ředitele žalovaného ze dne 7. 10. 2021, sp. zn. 302033/VP-8/OPM

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a dosavadní průběh

1. Žalobce se domáhá zrušení výše uvedeného rozhodnutí, kterým ředitel žalovaného nevyhověl žalobcovým námitkám a potvrdil rozhodnutí Ministerstva obrany, Odboru sociálního zabezpečení (dále jen „prvostupňový orgán“) ze dne 24. 8. 2021, sp. zn. 302033/VP-5/14. Jím byl žalobci od 1. 8. 2021 přiznán výsluhový příspěvek ve výši 25 199 Kč měsíčně.
2. Prvostupňový orgán stanovil výpočet výsluhové náležitosti z průměrného měsíčního hrubého služebního platu, který v rozhodném období činil 61 460 Kč. Pro nárok na výsluhový příspěvek byla započtena doba vojenské činné služby v rozsahu 21 roků a 8

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

měsíců, počítána od 1. 12. 1999 ode dne vzniku služebního poměru, resp. pro jeho výši v rozsahu 22 roků, 8 měsíců včetně vykázaného zvýšeného zápočtu. Za 22 ukončených roků činné služby náleží výsluhový příspěvek ve výši 41 % průměrného měsíčního hrubého služebního platu.

3. Žalobce v průběhu správního řízení namítl, že nesouhlasí s vypočtenou dobou činné služby rozhodné pro přiznání výsluhového příspěvku, jelikož v době od 24. 8. 1995 do 23. 8. 1996 vykonával „základní službu“ v souladu s § 27 odst. 2 zákona č. 92/1949 Sb., branného zákona. Dále vykonával „další službu“ od 24. 8. 1996 do 30. 11. 1999 v souladu s § 37 odst. 1 a 2 písm. a) branného zákona. Podle § 143 odst. 1 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, je z nároku na výsluhu vyloučena základní a náhradní vojenská služba, další činnou službu však toto ustanovení nevylučuje. Na dobu studia (tj. 3 roky, 3 měsíce a 6 dnů) se vztahuje § 37 odst. 2 písm. a) branného zákona a podle § 165 odst. 6 zákona o vojácích z povolání je třeba do doby trvání služebního poměru vojáka z povolání započíst další službu, byla-li vykonávána před 1. 12. 1999. Po započtení doby studia by žalobci mělo být započteno 25 ukončených roků činné služby.
4. Žalovaný těmito námitkám napadeným rozhodnutí nevyhověl. V odůvodnění uvedl, že podle přechodného ustanovení § 165 odst. 6 zákona o vojácích z povolání se vojákům do doby rozhodné pro stanovení výsluhového příspěvku do dne účinnosti tohoto zákona (1. 12. 1999) započítávají doby služby v rozsahu, v jakém jim byly započteny podle dosavadních předpisů. Doba vojenské činné služby (základní, náhradní a další služby) se započítává pro nárok na výsluhový příspěvek pouze vojákům, kteří byli k 30. 11. 1999 ve služebním poměru vojáka z povolání nebo v další službě podle § 32 odst. 2 písm. b) branného zákona a jejich služební poměr se stal 1. 12. 1999 poměrem podle zákona o vojácích z povolání.
5. Žalobce konal při studiu Vojenské akademie Brno od 24. 8. 1995 do 23. 8. 1996 základní službu a dnem 24. 8. 1996 byl určen k výkonu další služby ve smyslu § 37 odst. 1 a 2 písm. a) branného zákona. Dnem 1. 12. 1999 byl přijat za vojáka z povolání a současně byl podle § 6 odst. 5 zákona o vojácích z povolání služebně zařazen na systemizované místo student, čekatel – důstojník 5. ročníku magisterského studia. Z tohoto důvodu na jeho výsluhové nároky dopadají pouze základní ustanovení zákona. Základní vojenská služba ani další služba se mu pro nárok a výši výsluhového příspěvku nezapočítává. Pro nárok uvedené výsluhové náležitosti se mu započítává doba jeho služby od 1. 12. 1999 do 31. 7. 2021, a proto žalovaný v postupu prvostupňového orgánu při rozhodování o přiznání výsluhového příspěvku neshledal žádné pochybení.

II. Žalobní argumentace

6. Žalobce považuje napadené rozhodnutí za nezákonné a navrhuje, aby ho soud zrušil, a přiznal mu náhradu nákladů řízení.
7. Předně žalobce namítá, že žalovaný nesprávně stanovil rozhodný den vzniku jeho služebního poměru. V souladu s *Rozhodnutím o vzniku služebního poměru* ze dne 29. 11. 1999 by měl být den vzniku služebního poměru shodný s nabytím právní moci tohoto rozhodnutí, tedy se dnem 29. 11. 1999 neboť se žalobce vzdal práva na odvolání. V souladu s § 37 branného zákona a s § 33 zákona č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, by měl žalovaný považovat za rozhodný den 29. 11. 1999 a nikoliv 1. 12. 1999.
8. Žalovaný opomněl při přiznání výsluhového příspěvku zohlednit pojem „trvání činné služby vojáka“. Z judikatury Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) vyplývá, že

vojenská činná služba je širší pojem než samotný služební poměr. V souladu s § 20 branného zákona, který za vojenskou činnost považuje i další službu dle § 37, by měl žalovaný dobu, po kterou žalobce vykonával další službu podle § 37 odst. 2 písm. a) branného zákona, zahrnout do doby trvání činné služby vojáka a rovněž ji započítat pro stanovení rozhodné doby služby pro přiznání výsluhového příspěvku.

9. Žalovaný rovněž postupoval v rozporu se zásadou legitimního očekávání, když ve skutkově obdobném případě učinil nedůvodný rozdíl. Vojenský úřad sociálního zabezpečení totiž rozhodl v obdobném případě tak, že do započitatelné doby služby podle § 143 odst. 1 zákona o vojácích z povolání započítal dobu trvání další služby v období od 26. 8. 1996 do 30. 11. 2019.
10. Další skutečnost, která svědčí o chybném postupu žalovaného, vyplývá z žalobcova *Výkazu dob pro zabezpečení peněžitými dávkami podle zákona o vojácích z povolání*, kde je v části II *Doby předchozích služebních poměrů* uvedena doba další služby ode dne 24. 8. 1996 do 30. 11. 1999. Obdobně je to také v *Přehledu o stanovených a dohodnutých dobách trvání služebního poměru a dobách, o který se služební poměr prodlužuje ze dne 7. 7. 2021*.
11. Konečně žalobce namítá, že v jeho případě došlo k nerovnému zacházení, což je v rozporu s § 2 odst. 3 zákona o vojácích z povolání. Aplikací zákona o vojácích z povolání na způsob výpočtu výsluhového příspěvku vzniká rozdílný a diskriminační přístup v tom, že studentům vojenské vysoké školy, jež stihli ukončit např. bakalářský program v rámci magisterského studia před 1. 12. 1999 a byli tímto vzati do služebního poměru vojáka z povolání, se doba další služby, která tomu předcházela, započítává do doby rozhodné pro přiznání výše výsluhového příspěvku. Žalobce byl po dobu studia magisterského programu zařazen do důstojnické hodnosti v souladu s § 7 zákona o vojácích z povolání, přičemž toto ustanovení se vztahuje na vojáky z povolání, tedy je zcela nelogické, že při výpočtu výsluhových příspěvků žalovaný nevzal v potaz, že byl žalobce po celou dobu studia považován za vojáka z povolání.

III. Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout jako neopodstatněnou a setrval na svém právním názoru uvedeném v napadeném rozhodnutí.
13. K první žalobní námitce ohledně data vzniku služebního poměru žalovaný uvedl, že je zcela nepřijatelné považovat den podpisu rozhodnutí o vzniku služebního poměru za den vzniku služebního poměru. Žalobce v podaných námitkách k prvostupňovému rozhodnutí sám uvedl, že od 1. 12. 1999 do 31. 7. 2021 v souladu s § 164 zákona o vojácích z povolání sloužil jako voják z povolání. S tímto tvrzením se žalovaný plně ztotožňuje, neboť služební poměr žalobce skutečně vznikl až dne 1. 12. 1999.
14. Rozsudek NSS vykládá žalobce chybně, ne-li účelově. V odůvodnění soud uvedl, že pokud voják vykonával další službu před vznikem služebního poměru vojáka z povolání, nelze tuto dobu hodnotit jako dobu služebního poměru. Při posouzení charakteru další služby podle § 37 odst. 2 branného zákona je třeba rozlišovat případy písm. a) a b). Žalobce vykonával službu v souladu s § 37 odst. 2 písm. a) tudíž jako voják, který vykonával základní službu a byl na svou žádost vzdělán a vycvičen na náklad státu pro službu vojáků z povolání nebo dostal k tomu účelu stipendia nebo alespoň částečnou náhradu studijních nákladů. V případě písm. b) se voják vzdělával na náklady státu, současně však již byl ve služebním poměru vojáka z povolání.

15. Skutečnost, že byl žalobce přijat v roce 1995 ke studiu na Vojenské akademii Brno s tím, že po úspěšném ukončení studia bude přijat za vojáka z povolání, nelze vykládat tak, že již přijetím ke studiu v roce 1995 by byl přijat za vojáka z povolání. Vzhledem k tomu nelze dobu základní vojenské služby a další služby ve vojenské škole, do níž byl žalobce ustanoven podle § 37 odst. 2 písm. a) branného zákona, započítat ve smyslu přechodných ustanovení § 165 odst. 6 zákona o vojácích z povolání jako dobu služby rozhodnou pro nárok a výši výsluhového příspěvku.
16. Co se týče zápočtu doby služby rozhodné podle zákona č. 76/1959 Sb. pro nárok na odchodné a jeho výši podle § 33a tohoto zákona, započítávala se vojákům z povolání skutečně vykonaná doba činné služby v ozbrojených silách. I v případě zápočtu rozhodné doby pro nárok odchodného a jeho výši před 1. 12. 1999 platí, že žalobce nebyl za účinnosti zákona č. 76/1959 Sb. vojákem z povolání a dobu základní vojenské služby a další služby nelze žalobci započítat ve smyslu § 165 odst. 6 zákona o vojácích z povolání.
17. K porušení zásady legitimního očekávání žalovaný uvedl, že podle okolností, které jsou v žalobě obsaženy, se zcela zjevně nejedná o totožné případy, nicméně to nelze jednoznačně určit, jelikož žalobce rozhodnutí k žalobě nepřiložil.

IV. Posouzení věci soudem

18. Ve věci se konalo ústní jednání v souladu s § 49 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).
19. Žalobce setrval na své argumentaci, na kterou odkázal. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a přiznal mu náhradu nákladů řízení.
20. Žalovaný na své argumentaci též setrval a odkázal na ni. Žalobu navrhl zamítnout.
21. Na jednání soud provedl k důkazu listiny předložené žalobcem, které nebyly součástí správního spisu. Zjistil z nich následující skutečnosti.
22. Z rozhodnutí o přijetí ke studiu soud zjistil, že žalobce byl přijat ke studiu na Fakultě letectva a PVO Vojenské akademie v Brně, obor výpočetní technika. Nástup ke studiu byl den 24. 8. 1995.
23. Z dohody o vzniku služebního poměru vojáka z povolání soud zjistil, že žalobce uzavřel s Vojenskou akademií Brno 19. 12. 1995 dohodu o vzniku služebního poměru, neboť žalobce vyhověl podmínkám pro přijetí dle § 23 zákona č. 76/1959 Sb. Služební poměr vznikne dnem úspěšného ukončení studia, který bude uveden v rozhodnutí funkcionáře oprávněného žalobce přijmout do služebního poměru.
24. Z rozhodnutí o vzniku služebního poměru, čj. X soud zjistil, že rektor Vojenské akademie v Brně rozhodl 29. 11. 1999 o tom, že žalobci vznikne dnem 1. 12. 1999 služební poměr vojáka z povolání podle § 164 zákona o vojácích z povolání. Žalobce bude zařazen jako student 5. ročníku, čekatel – důstojník, místem služby je Brno a dnem nástupu služby je 1. 12. 1999. V odůvodnění je uvedeno, že žalobce vyhověl podmínkám pro přijetí do služebního poměru vojáka z povolání dle § 3 odst. 1 zákona o vojácích z povolání. Na konci rozhodnutí je uvedeno poučení: „V případě, že s rozhodnutím nesouhlasím, беру на vědomí, že moje činná služba podle dřívějších právních předpisů končí dnem 30. listopadu 1999 a všechny náklady spojené se studiem na vojenské škole dnem 1. prosince 1999 budu povinen uhradit v plné výši“. Pod poučením je vyjádření žalobce, že rozhodnutí převzal 29. 11. 1999, souhlasí s ním a odvolání nepodává.

25. Žalobce dále předložil *popis funkční náplně zaměstnance* datovaný 1. 12. 1999, z něhož plyne, že funkční náplní žalobce bylo plnění studijních povinností a požadavků plynoucích ze studijních programů. Ze *zápočtu doby odborné praxe* plyne, že žalobci byl do odborné praxe započten ke dni 1. 12. 1999 jeden rok základní služby.
26. K námitce, že v obdobné věci rozhodoval žalovaný jinak, přiložil žalobce anonymizované *rozhodnutí o přiznání výsluhového příspěvku z 5. 1. 2010*. Z něj plyne, že žalovaný přiznal vojákovu výsluhový příspěvek, do kterého započítal mj. i činnou službu od 26. 8. 1996 do 30. 11. 2009.
27. Soud neprovedl k důkazu *RMO 27/1991*, neboť s ohledem na právní posouzení jde o důkaz nadbytečný. Povahu další služby, k níž žalobce tento důkaz navrhl, upravuje primárně zákon a judikatura tento institut již dostatečně vyložila.
28. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti. Vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
29. Žalobu podala včas osoba k tomu oprávněná.
30. Žaloba není důvodná.
31. Mezi stranami je primárně spor o výpočet doby rozhodné pro přiznání výsluhových nároků.
32. První žalobcová námitka směřuje k datu vzniku jeho služebního poměru. Dle § 5 odst. 1 zákona o vojácích z povolání se služební poměr *zakládá dnem bezprostředně následujícím po dni doručení rozhodnutí služebního orgánu o povolání občana do služebního poměru*. Dle odst. 2 tohoto ustanovení platí, že *dnem, který je v rozhodnutí o povolání stanoven jako den nástupu služby, vzniká služební poměr*.
33. Ze správního spisu i z důkazů předložených žalobcem vyplývá, že se stal vojákem z povolání dnem 1. 12. 1999. Tento den je jednoznačně stanoven jako den vzniku služebního poměru *v rozhodnutí o vzniku služebního poměru*. S tím koresponduje i prohlášení žalobce *v rozhodnutí*, že v případě nesouhlasu s rozhodnutím si je vědom, že jeho činná služba končí 30. 11. 1999 a od 1. 12. 1999 si hradí všechny náklady spojené se studiem.
34. Tento výklad potvrzuje též důvodová zpráva k § 5 zákona o vojácích z povolání, která uvádí, že „pro vznik služebního poměru je nezbytné vydání rozhodnutí služebního orgánu. Služební poměr vznikne až dnem nástupu služby, která je současně uvedena v rozhodnutí o povolání“. To, že rozhodnutí bylo vydáno 29. 11. 1999 na věci nic nemění. Ostatně i sám žalobce v námitkách proti rozhodnutí o přiznání výsluhového příspěvku uvedl, že jako voják z povolání sloužil od 1. 12. 1999.
35. Soud proto první žalobní námitku neshledává důvodnou.
36. V druhé námitce žalobce namítl, že mu měla být započtena i doba, kdy vykonával činnou službu.
37. Co se týče pojmu „činné služby vojáka“ soud uvádí, že fakt, že je tento pojem širší než pojem „služební poměr“ nic nemění na správnosti závěru žalovaného.
38. Ustanovení § 143 odst. 1 zákona o vojácích z povolání vymezuje dobu trvání služebního poměru rozhodnou pro nárok na výsluhový příspěvek *jako dobu trvání činné služby vojáka, vyjma doby trvání základní a náhradní vojenské služby*.

39. Žalobce vykonával od roku 1996 do roku 1999 činnou službu ve formě další služby ve smyslu § 37 odst. 2 písm. a) branného zákona. Otázkou, zda se má tato další služba započítávat do doby trvání služebního poměru rozhodné pro přiznání výsluhových náležitostí se nedávno zabýval NSS v rozsudku ze dne 17. 1. 2023, čj. 10 As 237/2022-42, č. 4445/2023 Sb. NSS (bod 30 a násl.). Dospěl přitom k jednoznačnému závěru, že tato další služba se pro účely výsluhových náležitostí nezapočítává. Zdejší soud nemá důvod se od výkladu zaujatého NSS odchýlit a ztotožňuje se s ním.
40. Vojáci, kteří vykonávali další službu dle § 37 odst. 2 písm. a) branného zákona, nebyli zahrnuti do materiálního zabezpečení (tedy i výsluhových příspěvků) dle § 32 zákona č. 76/1959 Sb. Na tuto úpravu navazuje přechodné ustanovení § 165 odst. 6 zákona o vojácích z povolání, které je nutno vyložit tak, že se další služba dle § 37 odst. 2 písm. a) branného zákona pro účely výsluhových náležitostí nezapočítává.
41. Ani tato námitka proto není důvodná.
42. Žalobce dále namítal, že v jiné obdobné věci rozhodl žalovaný tak, že do doby rozhodné pro přiznání výsluhových náležitostí započtl i doby trvání další služby.
43. Z přiloženého *rozhodnutí o přiznání výsluhového příspěvku z 5. 1. 2010*, které soud provedl k důkazu, nevyplývají skutkové okolnosti, které byly rozhodné pro správní orgán při stanovování rozhodné doby pro výpočet výsluhového příspěvku. Z rozhodnutí plyne pouze to, že žalovaný započítal do rozhodné doby též dobu činné služby. Činná služba však zahrnuje širokou paletu různých typů služeb (srov. § 20 odst. 2 branného zákona). Z ničeho neplyne, že by v tomto případě správní orgán do doby podle § 143 odst. 1 zákona o vojácích z povolání započtl i dobu trvání další služby podle § 37 odst. 2 písm. a) branného zákona, tzn. další službu vykonávanou mimo služební poměr.
44. K tomu soud dodává, že i kdyby tomu tak bylo, nemělo by to na žalobcovu věc vliv. Pokud by totiž žalovaný započítal do rozhodné doby též další službu dle § 37 odst. 2 písm. a) branného zákona, byl by jeho postup nezákonný, jak soud vysvětlil výše. Legitimní očekávání přitom může zpravidla založit pouze praxe, která není v rozporu se zákonem (srov. rozsudek z 12. 5. 2016, čj. 5 As 155/2015-35, č. 3444/2016 Sb. NSS). Navíc jedno rozhodnutí by jakoukoliv ustálenou, jednotnou a dlouhodobou činností žalovaného ani nemohlo prokázat (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS z 21. 7. 2009, čj. 6 Ads 88/2006-132, č. 1915/2009 Sb. NSS).
45. Fakt, že je ve formuláři *Výkaz dob pro zabezpečení peněžitými dávkami podle zákona o vojácích z povolání a pro sociální zabezpečení* v kolonce II. Doby předchozích služebních poměrů uvedena též doba další služby nemůže způsobit žalobcův kýžený výsledek. V *Přehledu o stanovených a dohodnutých dobách trvání služebního poměru* je zcela jasně odděleno, které druhy vojenské činné služby byly vykonávány ve služebním poměru, a tím pádem započitatelné do rozhodné doby pro stanovení výsluhového příspěvku, a které nikoliv.
46. Konečně k poslední námitce žalobce soud uvádí, že žalobce nebyl a nemohl být po celou dobu studia vojákem z povolání. Rozhodnutí o přijetí ke studiu nemůže mít účinky rozhodnutí o vzniku služebního poměru. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce ukončil studium na vysoké škole až 5. 11. 2000, tudíž pokud namítá, že ostatním studentům byla do doby rozhodné pro výpočet výsluhového příspěvku zahrnuta doba magisterského studia a jemu nikoliv, není takové tvrzení pravdivé, a ani tato námitka tak není důvodná.

V. Závěr a náklady řízení

47. Soud z uvedených důvodů neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
48. O nákladech řízení rozhodl soud výrokem II. podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný byl ve věci plně úspěšný, avšak nevznikly mu žádné náklady řízení nad rámec běžného výkonu úřední činnosti. Proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 21. září 2023

Mgr. Marek Bedřich v. r.
předseda senátu